

CSATKAI ENDRE EMLÉKEZETE

DOMONKOS OTTÓ

Csatkai Endre halálának
50. évfordulójára

„*Quos dedisti mihi custodivi*”
(„... a kiket nekem adtál, megőrizém ...”)¹

2020 márciusában emlékeztünk Csatkai Endre halálának félévszázados évfordulójára. Az alábbi események, megemlékezések és publikációk felsorolása azt kívánja érzékelteni, hogy Csatkai Endre életműve halála után is tovább hat és ma is elevenen él. Híres „különkiállításainak” bibliográfiája rendkívül széleskörű ismereteit, mondhatnánk polihisztor szemléletét tükrözi, és jó példával szolgálhat napjainkra is. Két posztumusz kötete, a *Cégérek* (1971) megjelentetése és 1925-ben írott doktori disszertációja, a *Kazinczy és a képzőművészetek közreadása* (1983) fontos munkákat tett hozzáférhetővé az utókor számára. A művészettörténészek és történészek elismerő értékelése a Csatkai Endre tiszteletére 1996-ban összeállított emlékkötet szerzőgárdájából is kiviláglik. Az utókor érdeklődést láthatjuk levelezése egy részének közléséből is (2012, 2014 és a Soproni Szemle jelen számában). Hagyatékának feldolgozása és az életére visszatekintő, azt elemző emlékezések is újabb és újabb értékekkel gyarapították és meggyőződésünk, hogy a jövőben is szaporítani fogják Sopron város történetének feltárását.² A negyven éven keresztül rendszeresen átadott Csatkai-díj pedig előbb részben tanítványainak, később a helytörténetírás ígéretes tehetségű művelőinek eredményeit jutalmazta.

1970. 03. 12. Csatkai Endre halála agyvérzés következtében

1970. Csatkai Endre halálhíre. Soproni Szemle (a továbbiakban SSz.) 1. sz. 96.

1970. *Zádor Anna*: Csatkai Endre művészettörténeti munkássága. SSz. 3. sz. 194–200.

1970. *Domonkos Ottó*: Csatkai Endre (1896–1970). SSz. 3. sz. 273–278.

1970. *Kovács József László*: Látogatóban Csatkai Endrénél. Vasi Szemle 24. 2. sz. 251.

1971. *Csatkai Endre*: *Cégérek* (Corvina Kiadó)

1971. Csatkai Endre emléktáblájának felavatása az Előkapu 11. sz. alatt.

1971. 03. 14. Csatkai Endre emlékkiállítás (Liszt Ferenc Múzeum; Rendezte: Domonkos Ottó és Környei Attila)

1971. *Környei Attila*: A helytörténész Csatkai Endre. SSz. 1. sz. 59–66.

1971. *Környei Attila*: Csatkai Endre irodalmi munkássága. SSz. 1. és 2. sz. 66–75. és 145–165.

¹ A sírfelirat mottója (Jn 17,12, magyar változat a Károli-fordításból).

² A bibliográfia összeállításában köszönöm Kollerits Beáta, a Soproni Múzeum könyvtárosa segítségét.

Csatkai Endre síremléke. (Fotó: Bolodár Zoltán)

1971. Özv. Csatkai Endrénétől Scholz János megvásárolta Csatkai Endre hagyatékának barokk rajzait és a Szépművészeti Múzeumnak ajándékozta azokat.
- 1972–1973. Csatkai Endre özvegye, Szattinger Erzsébet (Zádor Anna javaslatára) alapítványt létesített a helytörténeti kutatásban kiemelkedő fiatal kutatók számára.
1973. évi Csatkai-díj: Környei Attila.
1974. A Csatkai Endre Alapítványt a Városi Tanács elfogadta. *Domonkos Ottó: A Csatkai-díj alapítása és első odaítélése. SSz. 1. sz. 83–85.*
1974. évi Csatkai-díj: Dávid Ferenc művészettörténész. *Domonkos Ottó: A Csatkai-díj 1974. évi odaítélése. SSz. (1975) 1. sz. 79.*
1975. Csatkai Endre posztumusz díszpolgárságot kap a soproni Városi Tanácstól

1975. évi Csatkai-díj: Galavics Géza művészettörténész. *Mollay Károly: A Csatkai-díj 1975. évi odaítélése.* SSz. (1976) 1. sz. 72.
1976. Csatkai Endre autográf gyűjteménye. Különkiállítás a Soproni Liszt Ferenc Múzeumban. Rendezte: Környei Attila, 1976. 10. 02.
1976. évi Csatkai-díj: Szita Szabolcs történész.
1978. évi Csatkai-díj: Gömöri János régész. *Domonkos Ottó: A Csatkai-díj 1976. és 1978. évi odaítélése.* SSz. (1979) 1. sz. 76–77.
1981. évi Csatkai-díj: Szalai Lajos főiskolai tanár, műfordító.
1982. Csatkai Endre kamarakiállítás, Lábasház. Rendezte: Környei Attila és Domonkos Ottó.
1983. *Csatkai Endre: Kazinczy és a képzőművészetek.* Szerk.: Galavics Géza.
1984. *Szita Szabolcs: Csatkai Endre munkaszolgálat (1944–1945)* SSz. 4. sz. 332–345.
1984. évi Csatkai-díj: Kücsán József etnográfus.
1986. Csatkai Endre emléktábla (Darufalva-Drassburg) születésének 90. évfordulóján (Sopron Városi Tanács, Soproni Múzeum) Emlékkiállítás a szülői házban. (Rendezte: Környei Attila) *Domonkos Ottó: Csatkai-emléktábla Darufalván.* SSz 4. sz. 363–364.
1987. Sopron és környékének története az új- és legújabb korban. Csatkai Endre Emlékszoba. Soproni Múzeum, Storno-ház, I. emelet. (Rendezte: Környei Attila és Domonkos Ottó)
1987. 05. 18. Megemlékezés Csatkai Endréről. Storno-ház, I. emelet.
1987. évi Csatkai-díj: Faragó Sándor erdőmérnök.
1990. Csatkai Endre utcanévadás a Múzeum utca helyett.
1991. *Zádor Anna: A kismartoni (Eisenstadt) egykori Wolf-gyűjtemény.* Új Művészet, 2. 10. sz. 29–31.
1992. évi Csatkai-díj: Szende Katalin történész.
1993. évi Csatkai-díj: Grüll Tibor klasszika-filológus.
1994. évi Csatkai-díj: Hadarics Tibor zoológus és Pellingner Attila zoológus.
1996. *Domonkos Ottó: 100 éve született Csatkai Endre.* SSz. 2–3. sz. 262–265.
1996. évi Csatkai-díj: Dominkovits Péter levéltáros.
1996. *Környei Attila, G. Szende Katalin (szerk.): Tanulmányok Csatkai Endre emlékére.* (A Soproni Múzeum kiadványai 2.)³
- A szerzők a kötet sorrendjében: Mollay Károly; László Gyula; Schlag, Gerald; Póczy Klára; Gömöri János; Katona Imre; G. Szende Katalin; Holl Imre; Marosi Ernő; Urbach Zsuzsa; Szakál Ernő; Mikó Sándor; Kovács József László; Nováki Gyula; Grüll Tibor; Garas Klára; Galavics Géza; Rózsa György; Szilárdfy Zoltán; Dávid

³ A kötet online elérhető az alábbi címen: https://library.hungaricana.hu/hu/view/MEGY_GYMS_SMK_02_tanulmanyok_csatkai/?pg=0&layout=s

Ferenc; Winkler Gábor; Dávidházy István; Kücsán József; Domonkos Ottó; Környei Attila; Horváth Zoltán; Nagy Alpár; Askercz Éva; Kiss Jenő; Hárs József; Lovas Gyula; Papp István; Szita Szabolcs; Kubinszky Mihály; Firtás Oszkár; Csapody István; Faragó Sándor; Nikolics Károly; Szodfridt István; Wallner Ákos; Verő József; Varga Imréné.

1999. évi Csatkai-díj: Németh Ildikó levéltáros.
2002. *Domonkos Ottó*: Megemlékezés Csatkai Endréről. Előadás a Kitaibel Pál Természet-tudományi Asztaltársaság ülésén.
2002. *Tóth Imre*: Csatkai Endre. In: Bodó Sándor, Viga Gyula (szerk.): Magyar múzeumi arcképcsarnok. Pulszky Társaság, Budapest, 157–158.
2004. évi Csatkai-díj: Tóth Imre történész.
2005. *Domonkos Ottó*: Csatkai Endre és a Soproni Szemle. SSz. 4. sz. 349–351.
2005. évi Csatkai-díj: Krisch András levéltáros.
2006. *Galavics Géza*: Csatkai Endre (1896–1970). In: Emberek és nem frakkok. A magyar művészettörténet-írás nagy alakjai. Tudománytörténeti esszégyűjtemény. Enigma 13. (2006), 442–462.
2007. évi Csatkai-díj: Csekő Ernő levéltáros.
2009. évi Csatkai-díj: Jankó Ferenc geográfus.
2010. *Domonkos Ottó*: Mozaikok Csatkai Endre ifjú korából. SSz. 1. sz. 114–124.
2012. *Kerny Terézia*: „Kedves Gyula Bátyám”, Csatkai Endre levelei Szentiványi Gyulához (1935–1940). *Ars Hungarica*, 38. 1. sz. 272–288.
2012. évi Csatkai-díj: Kelemen István történész.
2013. *Domonkos Ottó*: A Csatkai-díj 40 éve. (Kézirat a Soproni Múzeum Helytörténeti Adattárában.)
2014. *Csapody Miklós*: „Írok, tehát vagyok!” Csatkai Endre és Bálint Sándor levelezése (1943–1962). *Ars Hungarica*, 40. 3. sz. 364–423.
2014. Csatkai Endre öröksége. Összeállította a Holocaust 70. évfordulójára Domonkos Ottó. SSz. 123–221.
2016. *Kelemen István*: Csatkai Endre tevékenysége a Sopron vármegyei magángyűjtemények védelmében, 1945–1947. SSz. 4. sz. 388–417.
2017. *Bolodár Zoltán*: A Soproni Múzeum kiállításai. SSz. 4. sz. 397–424. Csatkai Endre különkiállítás sorozata (1–81.) SSz. 4. sz. 398–403.
2017. *Osváth Ádám*: Csatkai Endre (1896–1970). In: Vörös Ákos (szerk.): Nemzeti Sírkert – Sopron. Lions Club Sopron, 30–33.
2020. 03. 12. Tóth Imre emlékbeszéde Csatkai Endre halálának ötvenedik és Környei Attila halálának huszadik évfordulóján, az Előkapunál lévő emléktáblánál. Ezt követően koszorúzás a Szt. Mihály temetőben és az Evangélikus temetőben.